

دانشکده پزشکی
گروه میکروب شناسی
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : میکروب شناسی عملی پزشکی	مخاطبان: دانشجویان پزشکی
تعداد واحد:(یا سهم استاد از واحد) ۰.۶	ساعت پاسخگویی به سوالات فراغیر: هر روز
	ساعات اداری
زمان ارائه درس: نیمه دوم سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹	
مدرس: دکتر عبیری، دکتر مهاجری، دکتر اکیا، دکتر نعمانپور، دکتر قمری، دکتر مرادی و دکتر الوندی	
درس و پیش نیاز: فیزیولوژی	

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با اصول کار در آزمایشگاه میکروب شناسی و چگونگی شناسایی باکتری های مهمن از نظر پزشکی

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با وسیله های آزمایشگاهی، اصول کار در آزمایشگاه، انواع محیط های کشت، ساخت محیط کشت و روش کشت (ارائه دهنده: دکتر الوندی)

اهداف ویژه جلسه اول:

- ۱- آشنایی با اصول ایمنی کار در آزمایشگاه میکروب شناسی
- ۲- آشنایی با اصول کار در آزمایشگاه میکروب شناسی
- ۳- آشنایی با دستگاه های موجود در آزمایشگاه میکروب شناسی
- ۴- آشنایی با اصول کار با میکروسکوپ نوری
- ۵- آشنایی با انواع محیط های کشت از نظر ویژگی های فیزیکی
- ۶- آشنایی با انواع محیط های کشت از نظر ویژگی های شیمیایی
- ۷- آشنایی با روش های کشت
- ۸- آشنایی با مراحل کشت چهار منطقه ای (**Streaking**)

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱- فرآگیر اصول ایمنی کار در آزمایشگاه میکروب شناسی را به کار بیند
- ۲- فرآگیر اصول کار در آزمایشگاه میکروب شناسی را بداند
- ۳- فرآگیر دستگاه های موجود در آزمایشگاه میکروب شناسی را بشناسد
- ۴- فرآگیر اصول کار با میکروسکوپ نوری را بداند
- ۵- فرآگیر انواع محیط های کشت از نظر ویژگی های فیزیکی را بداند
- ۶- فرآگیر انواع محیط های کشت از نظر ویژگی های شیمیایی را بداند
- ۷- فرآگیر روش های کشت را بشناسد
- ۸- فرآگیر مراحل کشت چهار منطقه ای (**Streaking**) را انجام دهد

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با تهیه گسترش، انجام رنگ آمیزی ساده و گرم (gram) و آشنایی با رنگ آمیزی کپسول (ارائه دهنده: دکتر اکیا)

اهداف ویژه جلسه دوم:

- ۱-۱: آشنایی با اصول رنگ آمیزی
- ۲-۲: آشنایی با رنگ آمیزی های ساده و مرکب
- ۳-۲: آشنایی با مراحل تهیه گسترش
- ۴-۲: آشنایی با مراحل رنگ آمیزی گرم

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱: فرآگیر با اصول رنگ آمیزی باکتری ها آشنا می گودد
- ۲-۲: فرآگیر رنگ آمیزی های ساده و مرکب را بشناسد
- ۳-۲: فرآگیر مراحل تهیه گسترش را انجام دهد
- ۴-۲: فرآگیر مراحل رنگ آمیزی گرم را انجام دهد

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی با سنجش حساسیت آنتی بیوتیکی (آنتی بیوگرام) و تشخیص بتالاکتماز های **ESBL** و **MBL** (ارائه دهنده: دکتر عبیری)

اهداف ویژه جلسه سوم:

- ۱-۱: آشنایی با ضرورت انجام آنتی بیوگرام
- ۲-۲: آشنایی با ضرورت استاندارد سازی مراحل آنتی بیوگرام
- ۳-۳: آشنایی طریق های تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی باکتری ها
- ۴-۴: آشنایی با کاربرد هر یک از روش ها
- ۵-۵: آشنایی با مراحل انجام روش انتشار از دیسک
- ۶-۶: آشنایی با شیوه گزارش یافته ها با استفاده از جدول مرجع و تفسیر آن
- ۷-۷: آشنایی با مکانیسم اثر بتالاکتم ها
- ۸-۸: آشنایی با روش های مقاومت به بتالاکتم ها
- ۹-۹: آشنایی با اهمیت بتالاکتماز ها، بتالاکتماز های با دامنه گسترده و متالوبتاالاکتماز ها
- ۱۰-۱۰: آشنایی با روش های تشخیص بتالاکتماز های با دامنه گسترده و متالوبتاالاکتمازها

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱: فرآگیر ضرورت انجام آنتی بیوگرام را بداند
- ۲-۲: فرآگیر ضرورت استاندارد سازی مراحل آنتی بیوگرام را بداند
- ۳-۳: فرآگیر روش های تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی باکتری ها را بشناسد
- ۴-۴: فرآگیر کاربرد هر یک از روش ها را بداند

- ۳-۵: فرآگیر مراحل انجام روش انتشار از دیسک را انجام دهد
- ۳-۶: فرآگیر شیوه گزارش یافته ها با استفاده از جدول مرجع را بداند و تفسیر آن را انجام دهد
- ۳-۷: فرآگیر مکانیسم اثر بتالاکتام ها را بداند
- ۳-۸: فرآگیر روش های مقاومت به بتالاکتام ها را بداند
- ۳-۹: فرآگیر اهمیت بتالاکتام های با دامنه گسترده و متالوبتاالاکتاماز ها را بشناسد
- ۳-۱۰: فرآگیر روش های تشخیص بتالاکتاماز های با دامنه گسترده و متالوبتاالاکتامازها را انجام دهد

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با کوکوس های گرم مثبت: استافیلوکوکاسه (ارائه دهنده: خانم دکتر مرادی)

اهداف ویژه جلسه چهارم :

- ۴-۱: آشنایی با اهمیت جنس استافیلوکوکوس و گونه های مهم بیماریزای آن
- ۴-۲: آشنایی با روش تعیین و شناسایی خانواده استافیلوکوکاسه و میکروکوکاسه
- ۴-۳: آشنایی با تست های مورد نیاز برای شناسایی خانواده استافیلوکوکاسه و گونه های استافیلوکوکوس
- ۴-۴: آشنایی با تست ها کاتالاز، کواگولاز، مانیتول سالت آگار، **DNase** آگار، مقاومت به باسیتراسین و فورازولیدون و نوبیوسین

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۴-۱: فرآگیر اهمیت جنس استافیلوکوکوس و گونه های مهم بیماریزای آن را بشناسد
- ۴-۲: فرآگیر روش تعیین و شناسایی خانواده استافیلوکوکاسه و میکروکوکاسه را بداند
- ۴-۳: فرآگیر تست های مورد نیاز برای شناسایی خانواده استافیلوکوکاسه و گونه های استافیلوکوکوس را بداند
- ۴-۴: فرآگیر تست ها کاتالاز، کواگولاز، مانیتول سالت آگار، **DNase** آگار، مقاومت به باسیتراسین و فورازولیدون و نوبیوسین را انجام دهد

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با کوکوس های گرم مثبت: استرپتوکوکاسه (ارائه دهنده خانم دکتر مرادی)

اهداف ویژه جلسه پنجم :

- ۵-۱: آشنایی با خانواده استرپتوکوکاسه و انترکوکاسه و جنس ها و گونه های مهم بیماریزای آن
- ۵-۲: آشنایی با روش های شناسایی جنس های خانواده استرپتوکوکاسه
- ۵-۳: آشنایی با انواع همولیز
- ۵-۴: آشنایی با تست های باسیتراسین، اپتوچین، همولیز، بایل اسکولین آگار و مقاومت به **NaCl 6.5%**
- ۵-۵: آشنایی با استفاده از کندل جار
- ۵-۶: آشنایی با مراحل تشخیص خانواده انترکوکاسه

در پایان دانشجو قادر خواهد بود:

- ۵-۱: فرآگیر خانواده استرپتوکوکاسه و انترکوکاسه و جنس ها و گونه های مهم بیماریزای آن را بشناسد
- ۵-۲: فرآگیر روش های شناسایی جنس های خانواده استرپتوکوکاسه را بداند
- ۵-۳: فرآگیر انواع همولیز را بداند

- ۴-۵: فرآگیر تست های باسیتراسین، اپتوچین، همولیز، بایل اسکولین آگار و مقاومت به **NaCl 6.5%** را انجام دهد
- ۵-۵: فرآگیر استفاده از کندل جار را بداند
- ۵-۶: فرآگیر مراحل تشخیص خانواده انترکوکاسه را بداند

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی با تشخیص خانواده انتروباکتریاسه (ارائه دهنده: دکتر نعمانپور)

اهداف ویژه جلسه ششم:

- ۶-۱: آشنایی با جنس ها و گونه های مهم و بیماریزایی ایجاد شده توسط هر جنس یا گونه خانواده انتروباکتریاسه
- ۶-۲: آشنایی با روش های شناسایی خانواده انتروباکتریاسه
- ۶-۳: آشنایی با محیط ها کشت انتخالی و افتراقی خانواده انتروباکتریاسه
- ۶-۴: آشنایی با محیط های **SF**, **XLD**, سوربیتول مکانکی، اوزین متیلن بلو، تریپل شوگر آیرون آگار، سیمون سیترات آگار، **SIM**، نیترات براث، فنیل آلانین دامیناز، اوره آز آگار، **MR-VP**، لاژین آیرون آگار
- ۶-۵: آشنایی با مراحل تشخیص خانواده ویبریوناسه
- ۶-۶: آشنایی با تفسیر تست های تشخیص خانواده انترباکتریاسه و ویبریوناسه
- ۶-۷: آشنایی با تفسیر واکنش های مختلف در هر یک محیط های کشت افتراقی خانواده انتروباکتریاسه

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۶-۱: فرآگیر جنس ها و گونه های مهم و بیماریزایی ایجاد شده توسط هر جنس یا گونه خانواده انتروباکتریاسه را بشناسد
- ۶-۲: فرآگیر روش های شناسایی خانواده انتروباکتریاسه را بداند
- ۶-۳: فرآگیر محیط ها کشت انتخالی و افتراقی خانواده انتروباکتریاسه را بشناسد
- ۶-۴: فرآگیر محیط های **SF**, **XLD**, سوربیتول مکانکی، اوزین متیلن بلو، تریپل شوگر آیرون آگلر، سیمون سیترات آگار، **SIM**، نیترات براث، فنیل آلانین دامیناز، اوره آز آگار، **MR-VP**، لاژین آیرون آگار را کشت دهد
- ۶-۵: فرآگیر مراحل تشخیص خانواده ویبریوناسه را بداند
- ۶-۶: فرآگیر تفسیر تست های تشخیص خانواده انترباکتریاسه و ویبریوناسه را بداند
- ۶-۷: فرآگیر واکنش های مختلف در هر یک محیط های کشت افتراقی خانواده انتروباکتریاسه را تفسیر کند

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی با کلستریدیومتها، باسیلوس ها، کورینه باکتریوم ها، مایکوباکتریوم ها و نایسریاسه.

تشخیص لام اسید فاست، اسپور، نایسریا، آلبرت، کپسول

اهداف ویژه جلسه هفتم: (ارائه دهنده: دکتر قمری)

- ۷-۱: آشنایی با لام های رنگ آمیزی شده باسیلوس ها و کلستریدیوم هاست
- ۷-۲: آشنایی با اصول و روش رنگ آمیزی اسپور و مشاهده آن زیر میکروسکوپ
- ۷-۳: آشنایی با اصول و روش رنگ آمیزی آلبرت

۷-۴: آشنایی با اصول و روش انجام رنگ آمیزی اسید فاست

۷-۵: آشنایی با مشاهده لام اسید فاست و تفسیر آن

در پایان دانشجو قادر باشد

۷-۱: فرآگیر لام های رنگ آمیزی شده با سیلوس ها و کلستریدیوم را مطالعه کند و ساختار آنها را بشناسد

۷-۲: فرآگیر اصول و روش رنگ آمیزی اسپور و مشاهده آن زیر میکروسکوپ بداند

۷-۳: فرآگیر با اصول و روش رنگ آمیزی آلبرت آشنا شود و با میکروسکوپ ببیند

۷-۴: فرآگیر اصول و روش انجام رنگ آمیزی اسید فاست بداند

۷-۵: فارگیر لام اسید فاست را مشاهده و تفسیر کند

هدف کلی جلسه هشتم: آشنایی با روش های نمونه گیری در آزمایشگاه میکروب شناسی (ارائه دهنده: دکتر

مهاجری)

اهداف ویژه جلسه هشتم:

۸-۱: آشنایی با اصول و روش جمع آوری نمونه خون

۸-۲: آشنایی با اصول و روش جمع آوری نمونه ادرار

۸-۳: آشنایی با اصول و روش جمع آوری نمونه مدفع

۸-۴: آشنایی با اصول و روش جمع آوری نمونه CSF

۸-۵: آشنایی با اصول و روش نمونه برداری نمونه زخم

۸-۶: آشنایی با اصول و روش نمونه برداری نمونه گلو

۸-۷: آشنایی با اصول و روش نمونه گیری گوش

در پایان دانشجو قادر باشد

۸-۱: آشنایی با اصول و روش جمع آوری نمونه خون

۸-۲: آشنایی با اصول و روش جمع آوری نمونه ادرار

۸-۳: آشنایی با اصول و روش جمع آوری نمونه مدفع

۸-۴: آشنایی با اصول و روش جمع آوری نمونه CSF

۸-۵: آشنایی با اصول و روش نمونه برداری نمونه زخم

۸-۶: آشنایی با اصول و روش نمونه برداری نمونه گلو

۸-۷: آشنایی با اصول و روش نمونه گیری گوش

منابع: لاگ بوک تهیه شده توسط استادان

روش تدریس: سخنرانی و کار عملی

وسایل آموزشی :

سنجهش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل(بر حسب درصد)	روش	آزمون
//////////////////	//////////////////			
		-	-	آزمون میان ترم
		(۷۵) ۱۵	عملی ایستگاهی	آزمون پایان ترم
		(۲۵) ۵	چک لیست	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور به موقع در آزمایشگاه

رعایت اصول کار در آزمایشگاه میکروب شناسی

نام و امضای مدرس: نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ تحويل: تاریخ ارسال:

آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده بله خیر

تایید مدیر گروه و امضا : امیر هوشنگ الوندی

جدول زمانبندی درس عملی میکروب شناسی پزشکی

روز و ساعت جلسه :

استاد	کار آزمایشگاهی	سه شنبه و چهار	
		شنبه	جلسه
		تاریخ	
دکتر الوندی	آشنایی با وسیله های آزمایشگاهی - اصول کار در آزمایشگاه - انواع محیط های کشت و روش های کشت باکتری	۹۸/۰۷/۱۶ و ۱۷	۱
دکتر اکیا	تهیه گسترش و انجام رنگ آمیزی گرم (Gram) – آشنایی با رنگ آمیزی کپسول	۹۸/۰۷/۲۳ و ۲۴	۲
دکتر عبیری	سنجه حساسیت آنتی بیوتیکی باکتری ها (آنٹی بیوگرام) – آزمایش های بتالاکتااماز – ESBL – متالوبتاالاکتااماز –	۹۸/۰۷/۳۰ ۹۸/۰۸/۰۱	۳
دکتر مرادی	کوکوس گرم مثبت (۱) - میکروکوکاسه - استافیلکوکاسه	۹۸/۰۸/۲۱ و ۲۲	۴
دکتر مرادی	کوکوس گرم مثبت (۲) - استرپتوکوکاسه - انتروکوکاسه	۹۸/۰۸/۲۸ و ۲۹	۵
دکتر قمری	کلستریدیوم ها - باسیلوس ها - کورینه باکتریوم - مایکوباکتریوم - نایسربیاسه - هلیکوباکتر - فلاژل انتروباکتریاسه - ویبریوناسه باسیل های گرم منفی غیر تخمیر کننده	۹۸/۰۹/۰۵ و ۰۶	۶
دکتر نعمان پور	انتروباکتریاسه	۹۸/۰۹/۱۲ و ۱۳	۷
دکتر مهاجری	آشنایی با روش های نمونه گیری	۹۸/۰۹/۱۹ و ۲۰	
	آزمون آزمایشگاه ساعت ۱۲ - ۱۳	۹۸/۱۰/۰۳	۸

